

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2023/437 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Φεβρουαρίου 2023

σχετικά με την αίτηση καταχώρισης της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών με τίτλο «Αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής για τους μετανάστες στην Ευρώπη» σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2023) 1121]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 30 Δεκεμβρίου 2022 υποβλήθηκε στην Επιτροπή αίτηση καταχώρισης της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών με τίτλο «Αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής για τους μετανάστες στην Ευρώπη».
- (2) Οι στόχοι της πρωτοβουλίας, όπως εκφράζονται από τους διοργανωτές και τις διοργανώτριες, είναι οι εξής: «Η μεταχείριση των μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) πολύ συχνά δεν σέβεται τις αρχές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, που αποτελεί θεμελιώδη αξία της Ένωσης. Ο κύριος λόγος, κατά την άποψή μας, είναι η κατ' εξακολούθηση ανεπάρκεια των ευρωπαϊκών κανόνων και η έλλειψη αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών. Δεδομένου ότι η Ένωση αποτελεί «χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, όπου γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα», εμείς, οι ευρωπαίοι πολίτες, ζητούμε από την ΕΕ να διασφαλίσει αξιοπρεπείς συνθήκες στην υποδοχή των μεταναστών, από τη στιγμή της εισόδου τους στο έδαφος της ΕΕ, σύμφωνα με τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται για κάθε ανθρώπινο ον στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και το διεθνές δίκαιο. Γι' αυτό, ζητούμε, στο πλαίσιο της ανάπτυξης μιας κοινής πολιτικής ασύλου, την έκδοση κανονισμών προκειμένου: 1) να θεσπιστεί ένας νέος μηχανισμός για την κατανομή των αιτούντων άσυλο στην ΕΕ, ο οποίος θα βασίζεται στην ελεύθερη βούλησή τους και την αποτελεσματική αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών (αναθέωση του κανονισμού του Δουβλίνου)- 2) να καταστούν δεσμευτικά για τα κράτη μέλη πρότυπα υποδοχής όσον αφορά τη σίτιση, την υγεία, τη στέγαση, την εκπαίδευση και την εργασία, τα οποία θα εγγυώνται στους αιτούντες άσυλο αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, συγκρίσιμες σε ολόκληρη την Ένωση.».
- (3) Στο παράρτημα παρέχονται περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το αντικείμενο, τους στόχους και το ιστορικό της πρωτοβουλίας. Οι διοργανώτριες και οι διοργανωτές ισχυρίζονται ότι, παρά την πάγια επιθυμία της Επιτροπής να βελτιώσει ένα δυσλειτουργικό καθεστώς για το άσυλο και τη μετανάστευση, μένουν ακόμα πολλές επιβεβλημένες νομοθετικές και πολιτικές αλλαγές που πρέπει να θεσμοθετηθούν, τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπρεπής μεταχείριση όλων των μεταναστών. Πρώτον, ζητούν από την Επιτροπή να θεσπίσει έναν νέο μηχανισμό για την κατανομή των αιτούντων άσυλο στην Ένωση μέσω της αναθέωσης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ με σκοπό να εξισορροπηθεί η κατανομή στην υποδοχή των αιτούντων άσυλο στην ΕΕ λαμβάνοντας υπόψη τις προσδοκίες των αιτούντων άσυλο ως ένα νέο κριτήριο και προβλέποντας έναν δεσμευτικό μηχανισμό αλληλεγγύας μετεγκατάστασης μεταξύ των κρατών μελών για τη διόρθωση των δυσαναλογιών στην κατανομή. Δεύτερον, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα αξιοπρεπές επίπεδο και συγκρίσιμες συνθήκες διαβίωσης σε ολόκληρη την Ένωση, ζητούν την έκδοση κανονισμού σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο στην ΕΕ, ο οποίος θα απαιτεί από τα κράτη μέλη να σέβονται πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα διασφαλίζοντας ότι οι υλικές συνθήκες της υποδοχής των αιτούντων άσυλο συμμορφώνονται με τα επιχειρησιακά πρότυπα και τους δείκτες που έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ασύλου και Μετανάστευσης (EASO), με εγγυήσεις για τα δικαιώματα του παιδιού, με διευκολύνσεις για την πρόσβαση στην απασχόληση και πρόβλεψη για σχέδια υποδοχής έκτακτης ανάγκης.
- (4) Έχει επίσης υποβληθεί πρόσθετο έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με το ιστορικό της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 130 της 17.5.2019, σ. 55.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 31).

- (5) Όσον αφορά τους στόχους της πρωτοβουλίας, η Επιτροπή, βάσει του άρθρου 78 παράγραφος 2 της Συνθήκης, έχει την αρμοδιότητα να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξης που εισάγει νέο μηχανισμό για την κατανομή των αιτούντων άσυλο και καθιστά δεσμευτικές ορισμένες προδιαγραφές υποδοχής για τα κράτη μέλη.
- (6) Για τους λόγους αυτούς, κανένα μέρος της πρωτοβουλίας δεν βρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής να υποβάλλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξης της Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών.
- (7) Το εν λόγω συμπέρασμα δεν προδικάζει την εκτίμηση του κατά πόσον πληρούνται, στην προκειμένη περίπτωση, οι συγκεκριμένες ουσιαστικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για να ενεργήσει η Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης των αρχών της αναλογικότητας, της επικουρικότητας και του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων.
- (8) Η ομάδα των διοργανωτών και διοργανωτριών έχει προσκομίσει επαρκείς αποδείξεις ότι πληροί τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 και έχει ορίσει τα πρόσωπα επικοινωνίας σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού.
- (9) Η πρωτοβουλία δεν είναι κατάφωρα καταχρηστική, επιπόλαια ή κακόβουλη ούτε αντικείται εμφανώς στις αξίες της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή στα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (10) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να καταχωριστεί η πρωτοβουλία με τίτλο «Αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής για τους μετανάστες στην Ευρώπη».
- (11) Το συμπέρασμα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις καταχώρισης δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 δεν συνεπάγεται ότι η Επιτροπή επιβεβαιώνει με κάποιο τρόπο την πραγματολογική ορθότητα του περιεχομένου της πρωτοβουλίας, η οποία αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της ομάδας των διοργανωτριών και διοργανωτών της πρωτοβουλίας. Το περιεχόμενο της πρωτοβουλίας εκφράζει μόνο τις απόψεις της ομάδας των διοργανωτών και διοργανωτριών της και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αντικατοπτρίζει τις απόψεις της Επιτροπής.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών με τίτλο «Αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής για τους μετανάστες στην Ευρώπη» καταχωρίζεται.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην ομάδα των διοργανωτριών και διοργανωτών της πρωτοβουλίας πολιτών με τίτλο «Αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής για τους μετανάστες στην Ευρώπη», εκπροσωπούμενη από την κ. Stéphanie POPPE και την κ. Pascale HÖGER, που ενεργούν ως πρόσωπα επικοινωνίας.

Βρυξέλλες, 22 Φεβρουαρίου 2023.

Για την Επιτροπή
Věra JOUROVÁ
Αντιπρόεδρος